Anul II. — Nrul 2. Preţul unui exemplar **4** Lei. Timişoara, 8 Ianuarie 1928

SVASTICA BANATULUI

ORGAN SĂPTĂMÂNAL AL LIGII APĂRĂRII NAŢIONALE CREŞTINE

De sub preşidenţia D-lui Prof. A. C. CUZA

ABONAMENTUL PE UN AN
Pentru plugari şi muncitori Lei 200 | Pentru bănci şi fabrici Lei 500
Pentru intelectuali . . . „ 300 | Abonament de sprijin „ 1000
Jugoslavia 200 Dinari :-: In America 4 Dolari

Editor-proprietar: ALEXANDRU ŢIERANU

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA: TIMIŞOARA I., Str. M. Eminescu Nr. 5.
Pentru Lugoj: D. P. Asandi ziarist, Str. Impăratul Traian No. 9.

„Sanhedrin"-ul*)

In legătură cu şedinţa Camerei de Industrie şi Comerţ din Timişoara, ce a avut loc după Crăciun, „Universul", publică referitor la „scandalul" provocat de dl. Traian Novac, următoarele:

Traian Novac, delegatul ministerului muncii, arată mai întâi că nu înţelege de ce sunt atâtea plângeri în legătură cu situaţia economică grea din ţara noastră, când cei care le fac, — oameni care au contact cu străinătatea, — ştiu foarte bine că toate ţările au trecut prin momente grele de viaţă, iar în ţările vecine nouă criza este şi azi la apogeu, mai acută şi mai gravă poate decât la noi.

In privinţa aceasta, dl. Traian Novac cere mai mult patriotism.

In altă ordine de idei arată că marii industriaşi obţin credite ieftine, pe care însă nu le plasează numai în industrie, ci le speculează, parte din ele, prin intermediul băncilor: banii obţinuţi cu procente mici pentru necesităţi industriale, îi oferă micilor meseriaşi, cu dobânzi oneroase. D-sa cere să se pună capăt acestei situaţii.

In ce priveşte angajarea de specialişti din străinătate (de *care industriile Ardealului şi Banatului sunt pline, (N. R.) dl. Traian Novac se face forte a dovedi că majoritatea lor nici nu sunt specialişti şi că, abuzând de ospitalitatea noastră, se dedau la o condamnabilă operă de ponegrire a ţării.*

Declaraţiile d-lui Novac, provocând o atmosferă oarecum iritantă, dl. preşedinte Oprea a declarat că în sânul Camerei timişorene n'au fost niciodată lupte între marii şi micii industriaşi, iar observaţii cu dedesubturi politice nu se obişnuesc în şedinţe.

Dl. Traian Novac a voit să ia din nou cuvântul, dar dl. preşedinte declarând discuţiile încheiate, a ridicat şedinţa la ora 5.

Ca publicul să înţeleagă bine cele de mai sus, notăm, că dl. T. Novac a fost un membru marcant al partidului socialist internaţional şi cuvintele rostite de d-sa se înţeleg astfel: marii industriaşi sunt jidanii, iar industriaşii mici sunt românii şi ceialalţi creştini. Industria subvenţionată cu un împrumut de aproape 100 milioane, care împrumut industrial ar fi putut trece la bancă, este industria bancherului jidan Szana.

„Atmosfera oarecum iritantă" a fost taxată de gazetele locale de „scandal".

Declaraţia d-lui preşedinte Ion Oprea, s'a început aşa: „AICI NU SUNT ROMÂNI NICI STRAINI"... etc.

In urma acestor precizări avem de spus:

Am fost obicinuiţi de a auzi din gura marilor liberali, că toţi jidanii născuţi în România ar fi „români".

Drept dovadă, am văzut pe francmasonul jidan Lindner Armin, ajungând director al fostului institut de credit românesc „Timişiana", iar vechii slujbaşi credincioşi, de origine valahă au fost înlocuiţi cu nouii „români".

Dela început am condamnat această politică de „romanizare", FIINDCĂ PRIN EA NU S'AU „ROMANIZAT" JIDANII, CI S'AU JIDOVIT ROMÂNII. Reprezentantul liberalilor, care a pus în praxă acest greşit principiu, a fost dl. Ion Oprea, directorul general al „Timişianei" şi preşedintele Camerei de Industrie şi Comerţ (nu comerţ şi industrie, cum au scris pe fruntea palatului, jidanii cari numai la „ghişeft" se gândesc).

Gazetele naţionaliste au adus milioane de dovezi contra posibilităţii de asimilare sau „românizarea" a elementului jidovesc. Ştiinţa naturală şi legiile ei de rasă, arată, că aceasta încercare este zădarnică. Insuşi jidanii recunosc aceasta inasimilabilitate şi prin reprezentantul lor autorizat Dr. Artur Rupin, arată că 80% din căsătoriile dintre europeni şi jidani, rămân fără urmaşi. (Die Juden der Gegenwart. 1920). Mă provoc la argumentele jidanilor, fiindcă „anumiţii" români, dau mai curând crezământ jidanului, decât lui Vasile Conta, Eminescu, A. C. Cuza etc.

Anticipez acestea pentru a da posibilitatea cetitorului, ca să cunoască în ce atmosferă greşită îşi mişcă dl. Oprea voluminosu-i corp. Exclamaţia sa: AICI (adecă „ACOLO" în Sanhedrinul numit camera de Ind. şi Comerţ) NU EXISTĂ ROMÂNI..., etc. s'a născut din greşita d-sale orientare ştiinţifică şi politică, iar cuvintele au fost rostite în mod inconştient, în atmosfera jidovească, care a fost capabilă de a'l denatura până la inconştienţă.

Nu şi-a pus dl. Oprea întrebarea, că, dacă „ACOLO" nu sunt români, ce fel de bidigănii a adunat în acel Sanhedrin? Ori aerul francmasonic care'l încunjura i-a întunecat mintea? Pe ce bază ştiinţifică neagă crezul liberal cu „românii" din Constituţie şi strigă, că „ACOLO" nu sunt români?

(Cam are puţină dreptate: „ACOLO" de fapt nu PREA SUNT români, decât foarte puţini). Şi atunci, când unul, ca dl. Novac, vorbeşte adevărul, şi arată durerea elementului românesc, de ce se enervează dl. Oprea, născut din cinstiţi şi buni părinţi români? *Nu ţi-e ruşine d-le Oprea, că un fost luptător pentru ideea internaţională, îţi dă ţie, fost preot român, lecţii de naţionalism, în faţa jidanilor?* De ce ai dat răspunsul umilitor pentru conştiinţa românească?

Poate ai vrut să spuni, că nu „ACOLO" să adresează aceasta chestiune, ci „Băncii Naţionale" sau Guvernului?! De ce nu ai vorbit aşa? De ce te legi de numele „român", pe care noi îl considerăm de sfânt şi'l faci obiect de „revoltă" a jidanilor de „acolo"?

Sperăm că-ţi dai seama de gafa ce ai făcut şi recunoşti, că situaţia elementului românesc de „ACOLO" este una dintre cele mai umilitare. Şi dacă vezi aceasta, atunci *te vei retrage împreună cu toţi românii de „ACOLO", unde Sanhedrinul jidovesc reprezentat prin marea industrie şi marele comerţ jidovesc, lucrează la complecta subjugare economică a poporului românesc. Ce cauţi „ACOLO"? Ce folos aduci elementului românesc din care ai răsărit, prin prezidarea ta la şedinţele Sanhedrinului?* (Nu vrei să ajungi cumva preşedinte şi la judecătoria arbitrară „Lloyd"?!)

Pentru amintirea veneraţilor tăi părinţi şi recunoştinţa faţă de *mediul în care ai crescut şi care te-a făcut om,* te provocăm să nu mai continui cu profanarea sentimentelor noastre sfinte, ci să-ţi pleci genunchii în faţa sfinţitului Altar, la care ai slujit, ca preot şi să rogi Cerul, ca să te ierte pentru păcatele săvârşite, — (dacă mai crezi în păcat, suflet şi D-zeu). Roagă-te ca D-zeu să ierte şi păcatele prietinilor tăi, cari nu îţi atrag atenţia asupra păcatelor ce săvârşeşti. *Nu te lăsa ispitit de satana jidovească şi dăţi seama că din apărătorul neamului românesc, ce ai fost, ai ajuns TOVARĂŞUL DE LUPTĂ AL DUŞMANILOR NOŞTRI DIN TRECUT, PREZENT ŞI VIITOR.*

Te scuturăm creştineşte, doar' te-i trezi! Trezeşte-te şi te spală în apa credinţei, care zeci de ani ţi-a dat putere! Şi dacă preotul care te-a botezat a uitat să te lapede de satana, de trei ori, noi elementul românesc erou şi martir o facem:

Părinte, lapădă-te de satana francmasono-talmudică, de „ACOLO". Părinte lapădă-te de satana! Lapădă-te de satana!

A. ŢIERANU.

*) Judecătoria cea mai înaltă a jidanilor, care aduce sentinţe ce necondiţionat trebuesc împlinite şi nu există apel în contra lor.

Atentat cu premeditare şi pândire la viaţa unui învăţător român

In seara zilei de 18 Decemvrie a. c. pe la ora 8, pe când învăţătorul FILIMON MIHAI se ducea spre casă în cătunul Dorobanţu-Arcneanu, îmbrăcat fiind în costum naţional, trecând prin faţa prăvăliei „La Coroi" a fost doborât la pământ de un glonte de revolver, urmat de alte cinci focuri, trase asupra sa de jidanul B. FEINBLAT prin geamul casei lui.

Gloanţele au pătruns în partea dreaptă a pieptului oprindu-se în omoplat. Medicul legist a procedat a doua zi la extragerea cartuşului.

Jidanul nu este arestat.

Iată un caz care ne dă dovada vie că în totdeauna jidanii au fost şi sunt acei cari ne provoacă.

Ce proces mondial s'ar fi iscat să se fi întâmplat ca un Român să fi împuşcat un venetic jidan?!

Ce crimă strigătoare la cer săvârşesc acei inconştienţi, cari au lăsat pe jidanul asasin, să se plimbe liber şi nu l'au legat imediat în lanţuri! Be vremuri trăim?!

CAZUL PAUL ILIESCU

Intrigile jidăneşti pentru distrugerea L. A. N. C. — Furişarea în organizaţie a lui Paul Iliescu. — Uneltirile contra ziarului „Apărarea Naţională". — Tentativa de falşificare a doctrinei în Parlament. — Solidarizarea deputaţilor L. A. N. C. cu Paul Iliessu. — L. A. N. C. „Statutară". — Parodia dela Focşani, cu noul „Preşedinte". Inscrierea lui Paul Iliescu în „Partidul Poporului". — Sfârşitul comediei. — Răsplata Comedianţilor. —

Cum am arătat aiurea: alegerile generale dela 1926 — cu intrarea celor 10 reprezentanţi ai L. A. N. C. în Adunarea Deputaţilor — a consternat pe jidani.

De a doua zi, intrigile jidanilor s'au pus să dezorganizeze Liga, prin uneltiri în lăuntrul ei, neputând a o dărâma din afară.

Paul Iliescu, a fost unul din intriganţii cari au lucrat, în Ligă — pentru jidani desigur — de oarece toată acţiunea lui, de a doua zi chiar, după ce a fost ales, nu a avut alt obiect de cât distrugerea Ligei.

De cum a întrat în Ligă — şi i s'a făcut prea mare cinste, cu buna credinţă, de a fi proclamat „Preşedinte al Capitalei" — Paul Iliescu a căutat să schimbe directiva ziarului „Apărarea Naţională", propunând şi aducând la conducerea ei, pe un „beletrist" discalificat în timpul războiului şi care venia să facă „literatură" — nu numai „antisemitism"!

Când a văzut că schimbarea de directivă nu era posibilă — iar „beletristul" d-sale a fost silit să plece — Paul Iliescu s'a aruncat asupra redactorilor rămaşi, căutând să-i alunge prin tot felul de intrigi şi de insulte, ba chiar cu bătăi, trimiţând în redacţie bătăuşi ordinari, aventurieri, certaţi cu justiţia.

Ca să împrăştie, membrii L. A. N. C., cari veniau la sediul ei, din Calea Victoriei — închiriat pe numele său — Paul Iliescu punea oamenii săi ca să-i insulte, zicând că trebue să ceară „audienţă" dela Preşedinte! Iar la urmă, a lăsat să se perimeze contractul, fără să prevină pe nimeni.

De la tribuna Adunrii Deputaţilor — Paul Iliescu, a falsificat doctrina L. A. N. C.: declarând ca deputat al ei, că ea are ca scop să lupte: contra colectivităţii, dar nu contra indivizilor jidani!

Datorită intrigilor, cari se ţeseau de multă vreme, împotriva preşedintelui L. A. N. C., dl. prof A. C. Cuza — sub care formă se ascundeau, cu perfidie, loviturile contra organizaţiei:

Şase deputaţi ai L. A. N. C. în plină Cameră, s'au solidarizat cu Paul Iliescu.

Dar solidarizarea cu Paul Iliescu, a mers mai departe.

Deputaţii solidari cu Paul Iliescu şi sub conducerea lui, s'au constituit în L. A. N. C. „Statutară" şi s'au prezentat în alegeri, contra organizaţiei L. A. N. C., condusă de preşedintele ei, proclamat pe viaţă, dl. prof. A. C. Cuza.

In sfârşit, ei nu s'au oprit nici aici.

Continuatorii operei lui Paul Iliescu — de desorganizare a L. A. N. C. — s'au adunat dăunăzi la Focsani şi au oferit spectacolul trist al parodiei, cu alegere unui nou „Preşedinte".

Şi este un profesor universitar, care nu a stat la îndoială să joace acest rol de „Preşedinte parodist": de pe urma intrigilor lui Paul Iliescu, dar şi ale lor sale, fireşte: dl. prof. I. Cătuneanu, dela Cluj!

Dar iată ce se întâmplă acum.

*

Paul Iliescu, după ce a căutat zădarnic să între în partidul liberal — căutând să atragă şi pe membrii din L. A. N. C., cum a făcut cu organizaţia de la Câmpulung — nefiind nici primit nici urmat de nimeni: a întrat acum, la hurtă, în „Partidul Poporului" de sub preşedinţia d-lui general Averescu!

„Indreptarea", de Joi 17 Noembrie 1927 — în darea de seamă a şedinţei Comitetului Capitalei al partidului Poporului ţinută sub preşedinţia d-lui Gr. Trancu-Iaşi, fost ministru, publică desbaterile ce au urmat, din cari extragem următoarele rânduri, cu modul în care s'a introdus, sau reintrodus Paul Iliescu, în organizaţia acestui partid: fără, cum se vede, că să fi fost solicitat de nimeni, şi nici măcar ca cineva să fi pronunţat un singur cuvânt de bunăvenire, precum se obişnueşte, în asemenea cazuri, chiar şi pentru cei mai modeşti.

Dar iată desbaterile, cu „discursul" de intrare, al lui Paul Iliescu, după cuvântarea d-lui Al. Oteteleşeanu, relativă la achitarea d-lui Manoilescu. Reproduc textul:

„Dl. Paul Iliescu îşi arată satisfacţia că se găseşte în mijlocul prietenilor cari luptă sub drapelul generalului Averescu (urale). M'am despărţit de acei în mijlocul cărora am luptat pentru ideia naţională, căci eu nu înţelegeam şi nici nu înţeleg că pe calea urei şi violenţei se poate construi ceva.

Dl. Iliescu relevă sentimentele sale de devotament de care a fost întotdeauna animat, faţă de dl. General Averescu.

Deviza înscrisă pe stindardul acestui partid m'a readus aici.

Eu am plecat în ajunul venirei la guvern şi mă înapoiez acum când partidul se găseşte în opoziţie şi revin cu nădeidea că voi putea aduce contribuţia mea pentru consolidarea naţională.

Nu cred că cineva din această ţară, indiferent de confesiunea lui, poate concepe altfel decât România a Românilor.

Ura şi adversităţile trebuesc înlăturate în momentul de faţă, pentru a se asigura desvoltarea şi consolidarea ţărei".

„La orele 7 jum. şedinţa a luat

BCU Cluj / Central University Library Cluj

sfârşit după ce au mai fost „prezentati şi alţi noui membri cari au cerut şi obţinut înscrierea în Partidul Poporului“.

Va să zică:

Nechemat de nimeni — şi fără să fie introdus de cineva — Paul Iliescu:

Işi exprimă, satisfacţia de a se găsi „în mijlocul prietenilor“!

Relevă, sentimentele sale de devotament, către Generalul Averescu!

Declară, că deviza înscrisă pe stindardul acelui partid, l'a readus aici!

Revine, cu nădejdea că va putea aduce contribuţia sa pentru consolidarea naţională!

Şi la toate acestea:

Nimeni — dar absolut nimeni, nu se ridică să-i spună, măcar de formă:

Bine ai venit — Paul Iliescule în mijlocul „prietenilor“, cari te doresc de mult! Ne bucură — Paul Iliescule — sentimentele tale de devotament către Generalul Averescu!

Suntem fericiţi, că deviza — Paul Iliescule — de pe stindard a putut să te readucă aici!

Avem convingerea fermă — Paul Iliescule — că vei aduce neapărat contribuţia ta pentru consolidarea naţională!

Nimic!

După Paul Iliescu, urmează Inginerul Condiescu: care protestează contra cenzurei.

Iar apoi, la oarele 7 jumătate — aşa că mai era vreme destulă, ca să i se fi putut adresa şi lui Paul Iliescu, câteva cuvinte de bună venire — ziarul „Indreptarea“, spune numai atât, că au mai fost prezentaţi şi alţi noui membri“, cari au cerut şi obţinut înscrierea.

Va să zică:

Paul Iliescu, s'a înscris, la hurtă, în Partidul Poporului: fără ca cineva să iea act de înscrierea sa, lipsită de orice consideraţie.

Aşa s'a sfârşit comedia. Dar comedianţii rămân: ca să-şi primească răsplata, de la justiţia imenentă a faptelor.

Paul Iliescu — care îşi închipuise că prin intrigi prosteşti va putea să dezorganizeze „Liga Apărării Naţionale Creştine“ — rămâne: dat afară din Ligă, şi înscris în „Partidul Poporului“, cum s'a văzut, cu tăcerea dispreţului, discreditat pentru totdeauna, politiceşte.

„Statutarii“ — cari s'au solidarizat cu Paul Iliescu — rămân: cu ridicolul incapacităţii politice, că nu au avut prevederea elementară şi nici instinctul de buni români ca să nu se potrivească unor uneltiri infame, îndreptate contra organizaţiei L. A. N. C., în folosul jidanilor.

Poradiştii dela Focşani — cari au continuat opera lui Paul Iliescu, de dezorganizare a L. A. N. C., şi după retragerea lui — rămân: cu pecetea pe frunte, a unor intriganţi dovediţi, arivişti, voind, cu orice preţ, să joace „roluri politice“, pentru cari, experienţa a dovedit că nu-i ajută nici mintea, nici inima.

Faţă de toţi aceştia — apare, în toată lumina, prevederea politică şi energia Preşedintelui Suprem, dl. Prof. A. C. Cuza: care, la timp, a ştiut să înlăture intriga, şi să reziste tuturor intriganţilor, salvând, cu adevărat, organizaţia L. A. N. C.

Cazul Paul Iliescu, a fost — în această privinţă — hotărâtor.

Astăzi „Liga Apărării Naţionale Creştine“, sub conducerea Preşedintelui Suprem dl. Prof. A. C. Cuza, îşi continuă evoluţia ei progresivă, mai puternică de cum a fost altă dată.

E mai puternică, prin învăţămintele, profitând tuturor, ale cazului Paul Iliescu, făcându-se şi experienţa metodei, după care vor fi tratate, în L. A. N. C., când va fi nevoe: şi alte cazuri la fel.

Aceasta să o ştie bine duşmanii noştri — şi intriganţii de orice categorie — cari ar mai dori să-şi încerce norocul cu noi.

Iar prietenilor statornici, din L. A. N. C., cari nu au clintit de la datoria lor de buni Români — comunicându-le acest rezultat, ferivit, în toate privinţele, al Cazului Paul Iliescu — le trimetem felicitările noastre sincere, odată cu salutul nostru de luptă, frăţesc!

„Apărarea Naţională“

... El să jură că nu fură... Dar l'am prins cu cucuruzu'n şură...

Domnule Director!

Cetind articolul din „S. B“ No. 26—27 întitulat „Din viaţa satelor noastre“ referitor la frauda celor 4 jug. porumb proprietatea comunei Lunga, din interes public, am onoare a complecta chestia aceasta cu următoarele:

De fapt porumbul susamintit a fost dus de notarul com. Bela Firneisz, fără ştirea şi învoirea primarului, com. permanente azi a consiliului comunal. Aceasta este deplin constatat şi dovedit.

In o şedinţă a consiliului com. din luna Dec. 1927, aducându-se în discuţie frauda porumbului, după ce s'a constatat starea faptică, că porumbul a fost dus şi folosit ilegal de notarul Bela Firneisz, cu unanimitate s'a hotărât, că cauza aceasta să fie adusă la cunoştinţă forurilor superioare (prefecturei n. r.) pentru a se face cercetare disciplinară contra vinovaţilor. Ce să vezi, notarul com. Bela Firneisz — văzând că-i arde talpa sub picioare — şi ca să se scape de belea, fără ştirea primarului com., s'a adresat cu ceva raport d-lui pretor Dr. Sever Mladin (cu care se află în prietenie familiară foarte bine) în cauza porumbului susamintit.

Dl. pretor ca şi când ar fi vorba numai de un lucru aşa micuţ, la raportul notarului comunal Bela Firneisz i-a ordonat ca să solvească (acuma ulterior) pro jug. 1000 Lei pentru cele 4 jug. porumb „sterpelit numai / cam aşa“; — deoarece — motivând cu acea, că au venit la d-lui „ceva foşti membrii în com. interimară şi au declarat ca ei i-au dat cele 4 jug. porumb notarului, prin care procedură a făcut pagubă comunei cc. 12.000—14.000 Lei. Auzi, auzi! când? unde-i procesul verbal în cauză? Comisia interimară au lucrat la întunerec, fără procese verbale dresate la timp? Cine dresa procesele verbale ale comisiei interimare? Nu notarul Bela Firneisz? Pentru ce nu s'a dresat proces verbal atunci la timp despre aceasta cauză? Nu era interesul notarului oare — (care dresa toate procesele verbale) — să îşi dreseze şi în cauza lui un proces verbal ca să fie în regulă? Nu s'a dresat intenţionat, căci nu voiau să rămână urmă şi să ştie cineva ceva că acest pământ, respective porumb va trece numai aşa: treacă — meargă, nevăzută, neştiută. Nu s'a gândit nici comisia interimară şi nici notarul Bela Firneisz „că la cules de cucuruz iar va funcţiona alesul şi adevăratul consiliu comunal“. Vezi, socoata de acas nu se potriveşte cu cea dela târg. O întrebare către fosta onorată comisie interimară: Oare pentru ce aţi dat — dacă aţi dat şi-şi dacă aţi dat, aţi dat în mod ilegal — prietenului D-Voastre notarului Bela Firneisz porumbul? Pentru ce merite? Nu cumva — drept răsplată — ca să vă sprijinească ca să mai staţi la conducere încă 13 luni?

Oare nu aţi făcut voi aceea, că adevăratul şi întregul consiliu com. au fost suspendat — şi se poate zice că în mod ilegal — şi ţinut suspendat timp de 13 luni dearândul, pentru că la „azul“, „îndemnul“ şi îndrumarea oficioasă a notarului Bela Firneisz, consiliul comunal a cedat din izlazul com. în arendă 20 m. pătraţi unei societăţi de maşină de treerat ca să-şi zidească un şopron pentru scutirea garniturei? Şi aici notarul c. Bela Firneisz, era materialiceşte interesat, deoarece era şi el coproprietar la maşina de treerat. Şi ce să vezi! In loc să fi fost suspendat şi pedepsit exemplar notarul Bela Firnesz, (pentrucă la îndemnul lui şi îndrumarea lui oficioasă de notar a cedat terenul cons com.), a fost suspendat întreg consiliu com. şi încă timp de 13 luni dearândul.

Cum? şi de unde au avut dreptul comisia interimară să dea ceva din averea comunei — numai iaca-aşa de cinste? Pentru ce merite? şi în baza cărei legi şi ordin? — Ce zice art. 279 din legea adm.? Acolo se zice cam aşa: „Comisiile interimare nu se vor putea ocupa de cât numai de afaceri curente... Cauza susamintită era curentă? Se vede că cum era de curentă din accea, că acuma după ce onorata comisie interimară deja de 4 luni este concediată, acuma vine şi îi cedează cele jug porumb prietenului lor Bela Firneisz. Ce naiv! Şi cine a pus aşa ceva la cale, nici acela nu pricepe mai mult.

Pentru ce au tăcut înfundat aceasta afacere not. Bela Firneisz atunci, când primarul com. a întrebat de cele 4 jug. porumb? Dacă ştia că este în bună regulă, de ce nu a spus? De ce nu a prezentat deloc acte în regulă? Pentru ce nu a dat deslusiri şi deplină dovadă în şedinţa consiliului com. atât notarul Bela Firneisz cât şi Gheorghe Zined (asp.rant de primar) şi Nicolae Costea cari au funcţionat şi în comisia interimară ca membri (şi în consiliu com. suspendat au fost consilieri). Lucru ciudat şi aici, ca consilieri au fost suspendaţi cu întreg consiliu, iar tot în acciaş zi au fost denumiţi de membrii în comisia interimară).

In o altă şedinţă a consiliului com. Nicolae Costea categoric a declarat că „nu i s'a dat nici un fel de pământ notarului Bela Firneisz nici în parte şi nici pe bani. La el în casă s'au tras „ţeduli“ şi el ştie că pământul în parte l'a luat Valer Bălan şi Gheorghe Cotoară.

Aici de minune se potriveşte poeziţioară: *...El se jură, că nu fură...* Dar l'am prins *cu cucuruzul 'n şură...*

Acuma când s'au descoperit frauda porumbului, vin prieteni şi fraţi de cruce ai notarului Bela Firneisz şi cu ajutorul d-lui pretor Mladin voesc să-l scoată din „cursă“ unde destul de neistet s'a vârât capul el singur.

Aţi cam prea încurcat „afacerea“ D-lor.

Lurderu

„SVASTICA BANATULUI“

va lupta ca România să fie a românilor!

„Numai“ 36 morţi

din pricina băuturilor otrăvite în oraşul New-York. In ziua de Anul Nou, au murit la New-York „numai“ 36 persoane în urma consumaţiei de băuturi alcoolice otrăvite.

Ar fi interesant de ştiut, câţi români au murit în aceaşi zi, otrăviţi de beuturile falşificate la noi de către cei 165.000 birtaşi jidani. In această privinţă autorităţile noastre superioare nu îşi prea bat capul.

Inmormântarea protopopului Lugojului dr. Gheorghe Popoviciu

Cu durere aflăm că s'a stins din viaţă în locuinţa sa din str. Făgetului, protopopul Lugojului dr. Gheorghe Popoviciu, senator membru corespondent al Academiei române şi fost vice-preşedinte al Senatului. Cu Gheorghe Popoviciu se stinge încă o măreaţă figură a Banatului, locul de baştină a unui Popovici-Bănăţeanu, Victor Vlad, Traian Grozăvescu ş. a.

Născut în com. Clicıova în anul 1862 „copilul de popă“ Gheorghe Popoviciu îşi face studiile în Lugoj, Budapesta şi Viena, iar la 1887 a fost ales protopop al Lugojului.

In timpul erei maghiare intră ca simplu soldat în războiul politic şi prin lupta făţişă ce a dus-o contra duşmanilor de veacuri, reuşeşte să obţină în două rânduri mandat de deputat în dieta dela Pesta. Scormonind vechile biblioteci bisericeşti, după muncă uriaşă dr. Gh. Popoviciu scrie *Istoria românilor bănăţeni*, operă deosebit de apreciată. In 1919, protopopul Lugojului intră în partidul naţional liberal, dând politicei bănăţene o nouă directivă. Inainte cu o lună şi ceva, cel ce astăzi s'a înrudit cu pământul, în mijlocul unei mărete solemnităţi îşi serba jubileul de 40 de ani de rodnică protopopie. De atunci, se bolnăvi şi acum căzu răpus în etate de 63 de ani.

La 29 Decembrie, ora 2 d. a., în biserica ortodoxă română, unde a fost trasportat corpul decedatului, au oficiat un serviciu religios arhimandritul Policarp Moruşca dela mânăstirea Bodrog şi un impozant sobor de încă 29 preoţi. A cântat corul lugojenilor de sub conducerea maestrului Vidu.

In biserică am remarcat pe d-nii: Richard Franasovici, subsecretar de stat la interne, şi şeful d-sale de cabinet Alexandrini, dr. Cosma Aurel, fost ministru, dr. Cornel Corneanu, prefectul judeţului, căpitan Grigorie Popescu, deputat, dr. A. Imbroane, senatorii Mustă, Văleanu şi Tătucu, Iancu Conciatu, deputat, dr. I.Kausch, dr. N. Nistor, Ion Harambaşa, primarul oraşului, Vasile Alexandrescu, şeful siguranţei, dr. N. Ioanoviciu prim-preşedintele tribunalului, Alex. Archiri, jude-instructor, dr. Nestor Porumb, deputat, colonel Brazdă, Apostolescu şi Hârlescu, protopop Ghidiu, dr. I. Fulgeanu, Ion Marila, revizor şcolar, etc.

In biserică după prohod au cuvântat: protopopul Ghidiu din Caranesbeş, care a evocat trecutul şi a arătat meritele ilustrului defunct.

Dl. Richard Franasovici a adus omagiile guvernului. Apoi, protopopul dr. Ciuhandu în numele diecezei Aradului, preotul Bologa din partea „Albinei“ şi bisericei, senatorul Văleanu din partea Senatului, dr. Imbroane din partea Camerei, primarul Harambaşa în numele oraşului şi dr. Mihăescu în numele clerului lugojan.

După masă, la ora 4 sicriul ridicat pe umeri de 6 preoţi este scos din biserică şi aşezat în carul mortuar. Cortegiul a fost format cum urmează: drapelele îndoliate, delegaţiile corporaţiunilor şi reuniunilor de meseriaşi şi industriaşi, perna cu decoraţii purtată de 3 preoţi, coroana guvernului purtată de 2 sergenţi, corul cu coroane, corul „Vidu“ şi muzica militară a reg. 17 inf.

In drum, spre cimitir şi la groapă a cântat corul „Vidu“ şi muzica militară şi a ţinut o cuvântare preotul Mihuţ Jigoria.

Protopopul dr. Gh. Popoviciu, fiind decorat cu „Steaua României“ şi „Coroana României“ în grad de comandor, i-s'au dat şi onoruri militare de un pluton de jandarmi.

D. P.

Moartea lui Valeriu Branisce

La Lugoj s'a stins din viaţă ziaristul şi publicistul Valeriu Branisce, care suferea în ultimul timp de cord.

Valeriu Branisce a fost un vajnic luptător al ideei naţionale. Intruchipa în inima şi mintea lui ageră aspiraţiile ardelenilor cari găseau în puterea lui de convingere ce o avea în viitorul acestui neam, forţa de rezistenţă în faţa oprimării.

A crezut cu tărie în ziua apropiată a descătuşării ardelenilor. Ca ziarist şi publicist şi-a fărâmiţat sufletul susţinând şi întărind nădejdea în această idee.

Semănător de idei, doctrinar convins al naţionalismului şi conducător cultural al românilor de aici. Valeriu Branisce a suferit şi închisoare din partea ungurilor, pentru curajul său nestrămutat ce-l punea în realizarea ideei de închegare a unităţii naţionale.

Din închisoarea dela Seghedin s'a ales cu boala de cord, care l-a chinuit până la sfârşitul zilelor.

In vremea consiliului dirigent, Valeriu Branisce a fost şef de resort al cultelor şi instrucţie.

Ca om politic, Branisce a fost animat de aceleaşi simţiminte, de adâncă înţelegere a realităţilor, în cadrul naţionalismului constructiv.

Branisce rămâne o figură luminoasă a Ardealului, aşezându-se cu cinste binemeritată în rândul vrednicilor luptători.

Nici un ac dela jidan!

Anul nou la Primărie

Cu ocazia „anului nou“, funcţionarii primăriei şi consiliul comunal au felicitat pe d. Primar. Este un vechi obiceu, ca cu această ocazie să se rostească cuvinte de linguşire împreunate cu toate minciunile convenţionale, la adresa şefului. Dar pe cum se vede, spiritul de sinceritate românească, a rupt lanţul formalităţilor fariseice, moştenite din alte vremuri şi anul 1928 aduce o plăcută schimbare spre bine. S'au rostit mai multe cuvântări obicinuite. Dl. Primar Dr. Georgeviciu, în răspunsul său a zis, că Primăria este un părinte, care trebue să ocrotească pe fiii săi deopotrivă. De aceea, când părintele obsearvă, că unul dintre fii a fost prigonit şi sărăcit prin răutatea şi lăcomia fraţilor, părintele este obligat de a ajutora pe fiul sărăcit şi prigonit, mai mult, ca pe cealalţi. Aceasta privilegiare se face în numele dreptăţii sociale şi cealalţi fraţi sunt oblgaţi să-şi recunoască greşala săvârşită şi sunt datori şi ei, de a ajutora pe fratele umilit şi nedreptăţit. Sub fosta stăpânire maghiară, elementul românesc a fost gonit din oraşele sale, iar averea sa a trecut în stăpânirea altor elemente, aduse aici anume pentru desnaţionalizarea elementului românesc. Astăzi, noi, părintele oraşului, datori suntem de a asculta plângerea fiului nostru român, prigonit secole dearândul şi să-l sprijinim ca să ajungă acolo unde ar merita să fie.

Prin privilegiarea elementului românesc, nu nedreptăţim pe nimeni, ci ne facem numai datoria faţă de cel prigonit pe nedrept. Aşa cere dreptatea socială şi aşa vă cere conştiinţa. Pe viitor ne vom sili cu toţii de ne împlini

BCU Cluj / Central University Library Cluj

datoria pe aceasta bază de dreptate socială... etc.

Inregistrăm cu plăcere cuvintele d-lui Primar izvorâte din conștiința națională a fiului de sătean român și îi dorim an nou fericit, ca să poată realiza ceea ce a spus, că are de gând să facă. Tot aici ne exprimăm indignarea și disprețul nostru față de „intelectualii“ români, de ori ce colorit politic, cari au înțeles să sărbeze sf. Sărbători și anul nou, în societatea jidanilor, otrăvindu-și putredele corpuri cu beutura jidovească, — arma de profanare a cadavrelor ambulante creștine, în mâna fiilor lui Iuda.

Descoperirea unei fabrici de falșificat vinuri

Autoritățile fiind sesizate de d. I. C. Teodorescu, preș. Asoc. podgorenilor și delegatul a 460 mii de podgoreni din țară, au reușit să descopere la Iași o fabrică de falșificat vinuri.

In cursul nopții, reprezentanții parchetului și poliției, asistați de d-nul I. C. Teodorescu, au făcut o descindere la comerciantul Samuel Salomon (jidan), unde după multe cercetări au descoperit printr'o intrare secretă, mascată de un garderob, o vastă instalație cu mașinării perfecte pentru falșificat vinuri. S'au găsit cantități mari de vinuri falșificate, cari erau puse în vânzare în diferite părți ale țării.

Parchetul a aplicat sigilii la toate intrările, iar din marfa falsificată s'au luat probe, care s'au trimis spre analiză.

Din cercetările făcute rezultă că aceste vinuri, care otrăvesc pe consumatori, sunt puse de multă vreme în vânzare.

Pregătiri pentru strămutarea rămășițelor Domnitorului Alexandru Ioan I. Cuza la Iași

Se știe că guvernul a hotărât, ca rămășițele pământești ale celui dintâi Domnitor al Principatelor Române Unite, Alexandru I. Cuza, să fie aduse dela moșia Ruginoasa la Iași. Motivul care a determinat această hotărâre este, că moșia Ruginoasa, fosta proprietate a familiei domnitoare, a încetat să mai fie o proprietate istorică, de oarece a fost cumpărată de particulari.

Astăzi a fost, aici, o primă consfătuire. S'a discutat programul strămutării.

S'a decis, să se dea ceremoniei acesteia caracterul unei mari sărbători istorice.

Punctele programului serbării vor fi stabilite la o viitoare consfătuire între șefii autorităților militarii orașului și cetățeni din Iași.

La această consfătuire va asista și dl. Alax. Lapedatu, ministrul artelor.

Deocamdată pentru moment este hotărît, ca osemintele Domnitorului Cuza, odată să fie aduse la Iași împreună cu acelea ale Elenei Doamna.

Ele vor fi așezate în catedrala mitropolitană, unde se vor construi cavourile necesare.

Biserica mitropolie a Moldovei va deveni, astfel, biserica ce va avea însemnătatea istorică, asemenea Curții de Argeș.

Loteria Ligii culturale. Liga pentru Unitatea Culturală a tuturor Românilor ne înștiințează că, din cauza înzăpezirei trenurilor, neștiind situația biletelor vândute în toată țara. Ministerul de Finanțe cu adresa No. 34632 A din 31 Decembrie 1927 a încuviințat amânarea tragerei loteriei pentru o dată ce se va fixa în curând.

INFORMAȚIUNI

Direcțiunei Cinematografelor din Timișoara, îi aducem pe aceasta cale mulțumirele noastre pentru admirabilul film „Ben Hur“, care a rulat la Crăciun în cinematografele orașului. Dl. director Gh. Biräescu nici nu ar fi putut avea o idee mai fericită ca aceasta, ca să prezinte la Crăciun scene din timpul Nașterei lui Hristos. Păcat însă, că conducătorul orchestrei din Fabrică, nu a înțeles rostul acestui film și a comis grosolana greșeală, de a întonat imnul jidovesc, atunci, când Hristos a fost primit la Ierusalim cu Osana. Aceasta melodie simbolică, satanică s'a potrivit la film, ca pumnul în gură, sau ca sorțul pe vacă. Păcat că admirabelele momente de înălțare a sufletului creștinesc au fost conturbate de scârțâiturile scârboase ale imnului lui Iuda, de care publicul creștin ar fi trebuit cruțat. In colo toată recunoștința noastră față de dl Biräescu, care cu cinste și mult bun simț își îndeplinește datoria.

Sfințirea capelei din Lățunaș. In ziua de Crăciun s'a sfințit capela ort. românească din comuna Lățunaș, de către venerații preoți Gheorghe Olde din Ferendia și Moise Mregea din Jamul mare. Tot cu aceasta ocaziune s'a făcut și instalarea noului preot Andronic S. Botoș, de către dl preot Olde. Noul preot este de origine din comuna Comorâște. Mulțumim dlui prefect Dr. I. Coste și dlui Inginer silvic Cernescu pentru sprijinul, material dat pentru ridicarea acestei capele și dlor preoți Gh. Olde și inimosului M. Mregea, cari neobosit muncesc pentru ridicarea morală și intelectuală a sărmanului nostru popor din acel ținut Mulțumim lui D-zeu, că mai avem și preoți harnici și cinstiți.

Pe urmele lui Hristos. O femee săracă, care locuește pe câmpul târgului, într'o colibă făcută din scânduri și pământ ne comunică un nobil gest săvârșit de un preot creștin, pe care cu bucurie îl publicăm aici: Preotul Golumba a fost chemat să-i înmormânteze bărbatul. După terminarea serviciului religios, femeea s'a adresat preotului, rugându-l să nu-i ceară taxa de înmormântare, fiind săracă și nu are nici măcar pâine în casă. La aceasta preotul a scos din buzunarul propriu 200 Lei, ce i-a dat femeei nenorocite. Aducem mulțumirele noastre conștientului preot și invităm pe † Grigorie, episcopul Aradului, ca să publice și aceasta știre în „Universul„, la care colaborează. Iar preotului Golumba îi cerem iertare, dacă prin publicarea celor de mai sus, am fi ajuns în contrazicere cu cunoscuta-i modestie. Ne-am făcut datoria.

La călugărie după 48 ani de ocnă. A murit Pascal Scalzo, în vârsta de 83 ani, bandit vestit, autor a 30 crime între anii 1860 și 1866. El a ispășit patruzeci ani de pedeapsă în ocna dela Farignan. In timpul pedepsei s'a schimbat atât de profund, în cât s'a hotărât să se călugărească. In 1915, când a eșit din închisoare, s'a făcut călugăr și încă unul din cei mai cum se cade.

Revenire în poliție. D. Gheorghe Ciuchiciu, fost pe vremuri comandant al corpului de sergenți din orașul nostru, iar după aceea câțiva ani funcționar de bancă, a reintrat în serviciul poliției. D-sa a fost numit comisar cl. I-a.

Noul tarif la c. f. r. Dela 1 Ianuarie a. c. a întrat în vigoare noul tarif local de călători, bagaje, câini, abonamente, bilete circulare, mesagerii și colete expediate cu timbre de francare. Dela aceași dată s'a abrogat tariful local de călători, bagaje și câini, valabil dela 13 Martie 1927, precum și tariful de timbre de francare valabil dela 1 Mai 1925. Noul tarif prevede următoarele dispozițiuni: Pentru călătorii găsiți fără bilete, sau călătorind în neregulă și cari nu vor declara aceasta personalului de tren, înainte de a fi întrebați, se va percepe amenda prevăzută în noul tarif, plus de taxele de călătorie tarifare respective cu anume suprataxe după clase, deasemenea prevăzute în tarif. Călătorii, cari vor declara înainte de a fi întrebați, că se găsesc în tren fără bilete vor plăti taxele de călătorie tarifale plus suprataxa din tarif. Biletele de ducere și întoarcere de cl. III-a vor fi valabile numai la trenurile de persoane și mixte și numai pe o distanță de 40 klm. dela comunele rurale la stațiunile ce deservesc comunele urbane în raza de 40 kilometri. Taxele de călătorie atât ale tarifului general cât și cel redus cu 50 și 75 la sută, sunt valabile în noul tarif numai pentru trenuri de persoane și accelerate. Aceste taxe dela 550 klm. în sus sunt uniforme. In consecință, etichetele pentru trenurile accelerate și exprese se desființează dela 1 Ianuarie c Dela această dată la trenurile exprese se vor vinde bilete de tren accelerat. Pentru călătorii cari vor întrebuința un tren de persoane și un tren accelerat sau expres, se va elibera bilete combinate conform tarifului.

D. Titulescu și Concordatul. Monseniorul Dolei a făcut o vizită d-lui Titulescu. Această întrevedere lasă să se prezume că, în trecerea d-sale prin Roma, d. Titulescu va face și o vizită la Vatican, — cu care prilej va discuta, firește, și chestiunea concordantului.

Rezultatele recoltei poloneze. După datele statistice publicate de curând, Polonia a recoltat anul acesta 14.760 milioane q. grâu. 56.890 mil. q. secară, 16.340 q. ovăz. Privită în total, recolta anului acesta este mai bună decât cea de anul trecut.

Cum ajunge un jidan milionar, peste noapte. Cetim în „Cuvântul“: — O excrocherie în stil mare a făcut în ultimul timp, în Arad jidanul M. Glasmann, care a reușit să înșele direcțiunea unui institut cu 5 milioane lei și apoi să o ștergă în Rusia. M. Glasmann „mare comerciant“ se prezintă în anul trecut, prin August, direcțiuni „Băncii Asociate“ căreia îi spune că el, a încheiat cu Divizia I. de Cavalerie un contract de furnitură, 260 vagoane ovăs, în prețul de 57.000 Lei vagonul. Face propunerea ca Banca să cumpere ovăsul și lui să-i dea un comision de 3000 Lei la vagon. Incasează banii dela armată și îi varsă direcțiunii, care, de fapt cumpără ovăs, îl livrează armatei — 238 vagoane în credința că-l vinde cu acel preț și fără să se intereseaza de contract. Marția trecută însă, Glasmann a dispărut. Când d-l dr. Gherman Alexianu și din partea „Băncii“ Karton merg la Divizie, să încaseze 5 milioane, acolo află că n'au de primit decât 100 mii lei, ca rest. Procedându-se imediat la interogații, intendentul spune că ovăsul s'a cumpărat cu 46.500 lei vagonul, (deci cu 11.000 mai puțin). M. Glasman încasând suma de 4 milioane Lei plus 3000 Lei de vagon comision, a fugit din oraș. In acel timp, din Sibiu trimite o telegramă, prin care spune că e acolo; ceia ce nu e adevărat, pentrucă sunt dovezi că el a reușit a trece granița, în prezent fiind prin Dantzig. Ca complice a acestui excroc ar fi și directorul Ignat Syrögz, care ar fi împiedecat direcțiunea că se intereseze de situația băncii și deci de „afacerea Glasmann. La locuința lui Glasmann s'a pus sechestru penal (numai mobile în valoare de 1 milion lei) iar împotriva lui mandat de arestare.

Nici un ac dela jidan!

Din viața satelor noastre

Hodoș. In ziua de anul nou, vrednicul învățător, d-l Stanciu a aranjat un concert cu următorul Program: 1., Auzi Doamne glasul meu, de Kiriak, cor mixt. 2., Teatru: Gura lumii, piesă în 3 acte și „La Turnu Măgurele. 3., Regina Maria la Mărășești, cor mixt de M. Miclea, 4., Frunză verde de trifoiu, cor mixt de I. Oancea. 5., Mândrulița Doda, cor mixt de I. Oancea. Atât corul cât și teatrul au reușit foarte bine, ce dovedește pe deplin dibăcia măestrului, care le-a instruat și bunul simț a vrednicului popor din Hodoș. La acest concert a luat parte tot satul, petrecând în voie bună și frăție, până în ziua următoare. Cu aceasta ocazie s'a văzut cât de mult ține poporul la vrednicul lor învățător. Au luat parte și cucernicii preoți Popoviciu, și Andraș precum și alți intelectuali din jur, dovedind strânsa lor legătură sufletească ce o au cu poporul nostru.

Hodoș. In urma intervenției noastre, ancheta administrativă a aflat pe d-l Sângaciu nechemat pentru serviciu de secretar de notar și l'a scos din post, numind în locul lui pe d-l Jivcoviciu P.

Hațeg. In săptămâna Crăciunului, Niculescu Ion din comuna Bertheloth, lângă Hațeg, a fost venit la Hațeg cu fân spre a'l încărca în vagon. Seara, când s'a întunecat s'a întors spre casă. Intre Subcetate și Hațeg a fost atăcat de 3 bandiți. Spre norocul lui, omul sărac nu a avut bani la el, fiindcă nu i s'a plătit fânul. De năcaz, bandiții l'au desbrăcat de șubă și șerpar, apoi l'au bătut crunt, lăsându-l desbrăcat și bătut pe gerul mare, în mijlocul drumului. Bietul om s'a întors la secția de Jandarmi unde s'au și luat urgente măsuri pentru prinderea bandiților. Imediat s'a controlat trenul ce pleacă spre Petroșani, dar bandiții n'au fost găsiți. E de osbervat, că în acelaș loc, nu de mult, a fost atăcat și o fată și pantofarul C. F. R. din Subcetate: Alexandru Valtăr care venise spre Hațeg cu o părechie de ghete în mână. Și lui i s'au furat ghetele și banii și dpuă ce a fost bătut, bandiții au dispărut.

In ziua de 28 Dec., firma jidovească Ignatz Hirsch et. Comp. și „Sindicatul“ (tot jidovesc) din Hațeg, au început să-și umple ghețăriile cu ghiață. Locuitorii comunelor învecinate, în urma sărăciei mari, ce domnește pe acolo, au venit cu carele, ca să-și câștige o bucățică de mălai. Din comuna Rea a venit Ioan Berc, cu un car la care a prins singura sa avere, o văcuță și văcuța unui alt om sărac din Rea. Cărând ghiața, dela o distanță de 4 klm. la Sindicatul jidovesc, când să între cu carul pe poarta jidanilor, văcuța lui Berc, alunecă și cade așa de nenoroit, încât moare pe loc. Sărmanul om a rămas și fără vacă și fără câștig, deci muritor de foame în mijlocul iernii. Firma jidovească nu-și bate capul cu paguba omului, nici nu întălege să'l despăgubească cu jumătate, atunci, când ea câștigă sume mari dela acești țărani năcăjiți, cărora le vinde rachiul lor, otrăvindu-le corpul și sufletul. Din acestea se vede, că jidanul nu are milă nici față de aceia pe munca și sudoarea cărora câștigă milioane. Blăstămul Crucei să-i ajungă.

Silagiu. Din partea organizației L. A. N. C. din Silagiu, primim următoarea epistolă:

„On. D-le Tieran“,

Petrecând sfintele sărbători a Crăciunului, în pace cu sănătate dela bunul și Atotputernicul D-zeu, Organizația L. A. N. C. din Silagiu, nu poate trece cu vederea, fără a se gândi la bunul și mult iubitul nostru Preș. regional. Totodată gândindune la scump și marele apostol, luminătorul și povățuitorul nostru, Preș. suprem A. C. Cuza, la scumpii noștri frați ce doresc a ne scoate din ghiarele hienei, mai ales gândindune la frații noștri cei ce stau între zidurile cele reci, ne având dreptul de ași serba sfintele sărbători.

Noi zicem să nu creadă jidanii și jidăniții noștri că dacă azi stau sute de studenți închiși, cu aceia va băga slăbiciune în noi cei din jurul lor. Nu, dimpotrivă suntem mândri că avem azi copii, suntem mai înflăcărați și mai tari decât oțelul, că suntem căliți și nu întră glonțul de distrugere al jidanilor și a jidăniților în noi. Vom scormoni pământul în lung și în lat, până și pulbera ce se va vărsa asuprăle, căci a lor este păcatul. Ei an ucis cei 14 mii de copii în Betleemul Iudeii în timpul lui Irod:

Doresc aceia și azi, dar putem spune, ho, până aici.

Căci Christos s'a născut.

Noi org. L. A. N. C din Silagiu, vă urăm: An nou fericit la mulți ani. Org. noastră face zid în jurul d-voastre și din nou pleacă la luptă înainte pe calea ce-a urmat-o și zicem cuvintele poetului ce zice:

Nu te teme măi române
Nu te teme căi peri
Căci un braț de jos te ține
Fostai vecinic și vei fi.
Nu te teme măi române
Nu te teme 'n țara ta
Ce e astăzi n'o fi mâine
Căci dreptatea este a ta.

Silagiu, la 28 Decembrie 1927.

Ioan Rădulescu

Comlăușul. Intrebăm autoritățile în drept, că este adevărat, că notarul comunal funcționează de 4 ani, fără să aibe diplomă de notar. Se numeste Laping și notăm că mulți notari români umblă flămânzi și fără post, pe când Laping se simte bine. Am vrea să cunoaștem adevărul.

Lunga. Jăfuire. D-l Ministru al internelor încă în primăvara anului 1927 a dat un ordin general strict în toată țara — punând în vedere prefecturilor de județ, preturilor și primăriilor — că nu mai este permis a lua nici un fel de taxe dela locuitori pentru eliberarea de concesiuni pentru treer.

Ce făcea, ce învârtea schmecherul de notar com. Bela Firneisz din com. Lunga și împreună cu un domn „secretar de plasă“ unde și unde făceau vizita prin curțile locuitorilor cari aveau de treerat și notarul le elibera o „țedulă“ un fel de permis de treer, pentru care comedie a încasat câte 70—80 Lei de curte, în total cam dela 180 curți

In cauza aceasta toate erau să fie date uitări, însă ce se vezi, gazeta jidovească din Timișoara „Deli Hirlap“ în No. 253 din 2 Noembr. 1927 comunică o știre, că d. dr. Sever Mladin pretorul plasei Comloș la „contencios (tablă) a fost respins cu procesul intentat contra ordinului ministerial referitor la taxe de treer. Va să zică „contenciosul“ (tabla) a spus că nu a fost permis și nu mai este permis a încasa nimenea nici un fel de taxă pentru treer. Permisele cerute sunt a să da gratuit și dacă cere lipsa ca pretorele să iasă la fața locului, aceea trebuie să-o facă fără plată deoarece el primește spese de călătorie dela stat ș. a.

După cum sa constatat ordinul d-lui ministru de interne referitor la taxele de treer mai în toate județele și plase a fost respectat și după cum se vede numai în plasa Comloș sau mai binezis în comuna Lunga nu.

Este întrebare că notarul Bela Firneisz ce a făcut cu banii adunați pentru permisiile de treer, încasați ilegal o sumedenie de bani. Și în privința aceasta vom reveni.

Comloșanul

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Jimbolea. Curtea de Apel din Timișoara, sub prezidiul d-lui președinte Dr. Marta, a desbătut apelul d-lui Scherca Ödön, subnotar din Jimbolea, contra suspendărei sale din serviciu și a hotărât ca să fie repus în serviciu, aflând, că suspendarea s'a făcut în mod ilegal. Contra subnotarului s'a ordonat o nouă cercetare disciplinară de către Prefectura Județului.

Unsprezece fete sfâșiate de lupi. Din Sighetul Marmației se anunță, că în ziua de Crăciun unsprezece fete, ce erau în serviciu în Sighetul Marmației, au plecat împreună pe jos, acasă, în comunele învecinate. După sărbători au hotărât să se reîntoarcă iarăși împreună la oraș. S'au adunat și au plecat des de dimineață. Trecând prin pădure, au fost atăcate de o haită de lupi și sfâșiate în bucăți. Numai restul de haine sângeroase și ici colea câte un os, mărturisesc, groaznica lor nenorocire.

Nici un ac dela jîdan!

Asociația Culturală din Banat
Secția Timiș-Torontal, IV: Str. Timotei Cipariu 7.

APEL

la toate inimile nobile din Banat

Cu profundă înduioșare și cutremur de suflete a trebuit să înregistrăm sguduitoarea tragedie a celui mai sărac cartier din Oravița, capitala județului Caraș, prefăcut în cenușe de un fatal incendiu.

Aproape o sută de familii, cari abia și-au dus greul vieții în modestele lor căscioare, cerșesc azi milă și adăpost, după ce și-au pierdut totul ce aveau, rămânându-le doar speranța că se vor găsi în această țară inimi nobile și duioase, gata să le vie în ajutor ca, acum în cap de iarnă și în preajma anului nou să-și poată salva cel puțin viața trudită.

Compătimirea noastră este sinceră și adevărată numai când a manifestăm prin fapte, iar *ajutorul dat momentan este însutit mai binevenit și prețios decât cel venit cu întârziere.*

Sinistrații români din Oravița, bunici și bunice, cu spinarea încovoiată de șirul lung al anilor petrecuți în osteneli, muncă și mizerie, capi de familie neputincioși și copii sdrențoși și flămânzi, în gerul iernii țipă cu desperare după adăpost cald și hrană.

Orice inimă de piatră trebue să capituleze în fața tabloului sinistru din Valea Carașului.

Plecați urechile Voastre, frați bănățeni, ascultați bătaia tainică a inimilor Voastre și din putinul ce vi l-a hărăzit Tatăl Ceresc.

vărsați obolul Vostru fără întârziere.

Cei cari au posibilitatea să lanseze de urgență liste de subscripții iar cei cari vor să contribuie direct, sunt rugați a trimite sumele cu poșta sau prin ocazie la sediul A. C. B. (Strada Timotei Cipariu 7). *Sumele încasate se vor chita prin publicitate* și bunul Dumnezeu va resplăti pe marinimoșii donatori.

Timișoara, la 24 Dec. 1927

Ing. Adrian Suciu, președinte
Ing. St. Ardelean, secretar gen.

Primăria municipiului Timișoara

No. S. 36258.

PUBLICAȚIUNE.

Noi, Primarul Municipiului Timișoara, în baza alin. 10 și 11 al art. 158 din legea pentru unificarea administrativă aducem la cunoștință publică, cum că registrul alegătorilor comunali se va revizui.

Pentru acest scop se invită toți cetățenii cari au cunoștință că oricine din alegătorii înscriși în registrul menționat întretimp conform art. 26—28 al legei electorale pentru adunarea deputaților și senat și-a pierdut dreptul de alegător, să anunțe aceasta **cel mai târziu până la 15 Ianuarie, 1928** în biroul secretariatului Municipiului (Primăria Et. I. Ușa No. 22).

Totodată se invită toți aceia cari au fost omiși din registrul menționant ori întretimp au îndeplinit condițiunile de a fi alegători la comună, să se prezinte tot până la 15 Ianuarie 1928 în biroul menționat, aducându-și cu sine actul de cetățenie, buletinul de înscriere la Biroul de populație și atestatul de naștere.

Anunțurile se pot face în fiecare zi de lucru dela ora 8—12 a. m. și dela 4—6 p. m.

In baza acestor anunțări se vor lua dispozițiuni pentru ștergerile și întregirile necesare.

Spre orientare se comunică că dreptul de alegător la comună îl are bărbatul care

1. este cetățean român,
2. a împlinit etatea de 21 ani,
3. are domiciliul real în Timișoara de cel puțin un an (Aceasta cu condițiune nu se cere funcționarilor publici) și
4. îndeplinește celelalte condițiuni cari, trebuie cerute alegătorilor pentru corpurile legiuitoare.

Primar: **Dr. Georgevici.**
Secretar: **Dr. Șagovici**

Primăria Municipiului Timișoara

No. S. 36126 Dp.

PUBLICAȚIUNE.

Noi, Primarul municipiului Timișoara, având în vedere dispozițiunile art. 15. din legea electorală pentru adunarea deputaților și senat aducem la cunoștință publică, cumcă lista întocmită în cursul lunei Decembrie 1927, cu ocaziunea revizuirei listelor alegătorilor, cuprinzând modificările ce s'au găsit necesare în aceste liste, este pusă la vederea publică, fiind afișată în biroul Secretariatului comunal și la Judecătoria urbană din localitate în termenul dela 1 până la 31 Ianuarie 1928.

Orice cetățean are dreptul în acest timp să adreseze Judecătoriei urbane din Timișoara cereri sau contestațiuni în contra modificărilor afișate.

Timișoara, la 2 Ianuarie 1928.

Primar: **Dr. Georgevici.**
Secretar: **Dr. Șagovici**

Primăria Municipiului Timișoara

Prețuri maximale pe luna Ianuarie 1928.

I. Făină:

a) Făină ab loco Moară:

Făină albă extracțiune 18% de un kgr. Lei 13·—, Făină semialbă extracțiune 38% de un kgr. 10·50, Făină neagră extracțiune 20% de un kgr 7·—, Făină de moară de un kgr. 3·80, Făină de porumb de un kgr. 5·50.

b) Făină la negustori în detail:

Făină albă extracțiune 18% de un kgr. Lei 14·—, Făină semialbă extracțiune 38% de un kgr. 11·50, Făină neagră extracțiune 26% de un kgr. 8·—, Făină de moara de un kgr. 4·—, Făină de porumb de un kgr. 5·50.

II. Pâine:

la brutari și negustori în detail:

Pâine din făină albă 18% extracțiunea de un netto kgr. Lei 13·—, Pâine din faina semialbă 38% extracțiune de un netto kgr. 10·—, Pâine din făină neagră 20% extracțiune de un netto kgr. 7·—, 1 buc. pâine în restaurant 1·50. Brutarii sunt obligați a coace și ține în brutăriile lor în permanență pâine de toate soiurile. Pe teritorul orașului Timișoara pentru consumație publică nu se va putea pune în circulație nici făină, nici pâine de o altă calitate, sau cantitate și nici cu prețuri mai mari decât cele aici fixate. Prețurile făinei sau pâinei se vor afișa în prăvălii și brutării în loc vizibil.

III. Carne:

Carne de vită pentru friptură kgr. Lei 30·—, Carne de vită pentru supă și gulaș kgr. 26·—, Carne de vițel sugaci pentru friptură kgr. 40·—, Carne de vițel sugaci pentru gulaș kgr. 44·—, Carne de porc pentru friptură kgr. 42·—, Carne de porc pentru paprical kgr. 38·—, Carne de oi kgr. 18·—, Ciolane pentru piftii kgr. 18·—, Untură topită kgr. 46·—.

La carne se admite un adaus de 20%-os.

IV. Lapte:

Lapte smântânit pe piață pro litru Lei 3·—, Lapte crud pe piață pro litru 8·—, Lapte crud transportat la locuința pro litru 9·—, Lapte pasterizat din căni, în chioșcuri sau transportat la domiciliu pro litru 10·—.

Aceste prețuri maximale și tarife vor intra în vigoare la 24 ore dela afișarea ordonanței. Contra acestei ordonanțe se poate face apel la Min. Ind. și Com. în termen de 10 zile dela afișarea ei ordonanța însa este executabilă.

Prețurile maximale și tarifele se vor afișa în mod vizibil în localurile respective.

Toți aceia, cari vor depăși sau vor încerca să depășească prețurile maximale sau tarifele prezente, se vor pedepsi cu amendă penală dela 20,000—30,000 Lei, sau închisoare dela 15 zile până la un an. In caz de recidivă, pronunțarea pedepsei cu închisoare este obligatoare.

Timișoara, la 31 Decemvrie. 1927.

Primar:
Dr. Georgevici

Secretar general:
Dr. Șagovici

Prefectura județului Timiș-Torontal
Serviciul economic.

No. 32460/1927.

PUBLICAȚIE DE LICITAȚIE

Se aduce la cunoștința amatorilor, că în ziua de 25 Ianuarie 1928 ora 12 a. m. se va ține licitație publică cu termin scurt de 15 zile în conformitate cu art. 72—83 a legii Contabilității publice la serviciul economic a prefecturei județului Timiș-Torontal (et. I. 61) pentru repararea mașinei de cilindru compresor cu aburi care de prezent este în atelierul de mașini Lamoth din Deta.

Valoarea devizului e de Lei 50.000 adecă Cincizecimii Lei.

Concurenții vor prezenta odată cu ofertele lor închise, timbrate conform legii și sigilate și o garanție de 6% asupra sumei oferite în numerar sau efecte garantate de Stat.

Oferte în valută forte și supraoferte nu se admit.

Devizul cum și alte informațiuni se pot obține în orele de lucru dela serviciul economic a prefecturei județului (et. I. ușa 61).

Timișoara la 2 Ianuarie 1928.

Prefect: **Dr. Coste.**
p. Șeful serviciului: **Russu.**

CONDIȚIILE DE PRIMIRE

la Scoala Surorilor de Ocrotire (infirmiere vizitatoare) din Cluj

In luna Ianuarie 1928 începe cursul pregătitor al Școalei Surorilor de ocrotire (infirmiere vizitatoare) din Cluj, Cal. Dorobanților No. 25.

Cursul este de doi ani, în afară de cel pregătitor.

Elevele fiind bursierele Statului, întreținerea lor în institut pe durata cursului va fi gratuită.

După terminarea cursului, surorile vor deveni funcționare de Stat, vor primi un salar de bază de450.— Lei lunar plus toate adausele cuvenite, locuință și încălzit gratuit, în total cc. 4000.— Lei lunar, vor fi obligate a se duce ori unde va fi necesitate și unde va fi repartizate de autoritatea superioară. La începutul cursului elevele vor primi gratuit o uniformă, care sunt datoare a o purta.

Persoanele cari doresc să urmeze această școală, își vor înainta cererea cel mai târziu până la data de 10 Ianuarie 1928, pe adresa Direcțiunei Școalei Surorilor de Ocrotire din Cluj, Str. Dorobanților 25, anexând documentele următoare:

1. Certificat de naștere din care să rezulte că a împlinit vârsta de 18 ani și nu a trecut vârsta de 40 ani;
2. Certificat de cetățenie română;
3. Certificat școlar doveditor de absolvirea a cel puțin 4 clase de grad secundar;
4. Certificat medical, doveditor că sunt sănătoase;
5. Certificat de moralitate dela Primărie și certificarea preotului în comunele rurale;
6. Obligațiune în scris, vidimată de părinți sau tutori, de a servi la Stat cel puțin cinci ani sau în caz de refuz vor înapoia costul întreținerii ce li-s'a dat.

După primirea avizului nostru despre admitere la curs, elevele vor aduce cu sine: 3 șorțuri albe încheiate și cu mâneci, rufe de corp suficiente pentru schimb de două ori pe săptămână și secuțeți pentru rufe.

Cluj, 29 Dec. 1927.

Inspectoratul General II. al Ocrotirilor Sociale Cluj.

Banca „Mercur"

de Comerț și Credit Soc. An.

Timișoara

Capital 5.000.000 Lei

Centrala: Timișoara Bulev. Regele Ferdinand I No. 5 (str. de către Liceul Piariștilor între cafenelele Pallace și Lloyd)

Telefoane:

Banca și mijlocirea devizelor: **4-26, 4-46,20-22, 20-23**
Direcțiunea: **14-10** - Adresa telegr.: **„Mercurbanc"**

Sucursale:

Comloșul-mare (bănățean), Telefon 18. **Sânnicolaul-mare,** Telefon 52. **Periam,** Telefon 46. **Seitin, Beba-Veche și Sarafola**

Acordă împrumuturi pe imobile, gaj și mărfuri cu dobânzi convenabile. — Cumpără și vinde valute și monede de aur și argint la cel mai ridicat curs al zilei. — Se însărcinează cu plăți pe piețele din țară și străinătate. — Cumpără și vinde efecte publice și hârtii de valoare. — Imprumută efecte publice pentru depozitări ocazionale la Stat. — Primește depuneri spre fructificare în condițiunile cele mai avantajioase.

Sprijiniți meseriașii români

MOBILE IEFTINE

fabricate de meseriași români, se pot vedea și cumpăra la

EXPOZIȚIA PERMANENTĂ de MOBILE

aranjată în localul gazetei noastre din Timișoara-Cetate, Strada Eminescu No. 5

Apelăm la sprijinul publicului românesc și-l rugăm ca să viziteze aceasta expoziție înainte de a cumpăra mobile într'alt loc, pentrucă prețurile noastre bat orice concurență și lucrările sunt executate cu preciziune din materialul cel mai bun.

Se primesc comenzi în orice stil și se execută orice lucrare ce cade în această specialitate.

Iconostase și scaune pt. Biserici

CINEMA:

CETATE: 9-10-11-12 Ian. — APOLLO: 13-14-15 Ian.
CONCORDIA: 17 Ianuarie

CASANOVA

Monumentală realizare cinematografică după celebrele memorii ale celui mai mare aventurier al lumii. Marele artist rus, care ne-a redat neuitata figură a lui M. STROGOFF, dă o nouă dovadă a desăvârșitului său talent.

Regia: Alexandru Volkoff (rus)

In rolurile principale: **Ivan Mosjoukine** (rus), **Rina de Lignoro** (italiancă), **Jenny Jugo** (germană), **Diana Karenne** (germană), **Susanne Bianchetti** (italiancă) **Paul Guidé** (francez).

Monopol: Concordia-Film Brașov.

Inceputul reprezentațiunilor la orele: $4^1/_2$, 7 și $9^1/_2$.

Program dublu! **Prețuri majorate!**

BCU Cluj / Central University Library Cluj